DOUA LUNI CU CĂPITANUL IN TABĂRA RARĂU

de GEORGE MACRIN

După procesul din 1934, Căpitanul luă o echipă de legionari de la București și înștiință pe cernăuțeni și pe d. Iasinschi, pentru a urca Rarăul, muntele de care Căpitanul era legat din copilărie.

In toate clipele grele m'am gândit la muntele acesta, spunea Căpitanul. Il vom urca și de data aceasta pentru a mulțumi lui Dumnezeu pentru victoria ce ne-a dat-o.

Ne-am adunat cu toții în Câmpulung la Sebastian Erhan.

Și pentrucă veni veste că se pregăteau lucruri mari la București și s'au găsit și păreri că bine ar fi să facem calea întoarsă, Căpitanul adause :

— Ștefan Vodă era în biserică și se ruga. Cineva a adus veste că tâlharii au intrat și prădă țara. Boerii se grăbiră spre Ștefan Vodă îndemnându-l să plece îndată la luptă. Și atunci Ștefan îndreptându-se spre boeri le spune: Mai întâiu să săvârșim rugăciunea. Și s'a rugat marele voevod cu boerii și poporul, mai mult ca de obicei iar apoi au pornit cu Dumnezeu și le-au tras tătarilor o bătaie că n'au mai îndrăznit

A început lucrul. Scândurile se taie din brazii uscați.

nici odată să mai calce țara Moldovei. Noi încă n'am ajuns la biserică. Frumos ar fi să facem calea'ntoarsă!"

Am pornit.

Acum Căpitanul păşia în fruntea noastră pr n mijlocul drumului, fără nici o sinchiseală de p oala mărunță ce cernea disdedimineața. Bocancii grei înfruntau cu hotărire noroiul.

— N'am murit noi de ploaia de gloanțe şi o să ne prăpăd m acum! bădi a Moța şi Vasile Ma in o luară a unte. Au ajuns la cabană, la Rarău, cu jumătate de oră mai înainte, s călind în condică: „Echipa viteză: Ion Moța şi Vasile Marin". Pietrele Doamnei, podoaba Rarăului, nu se văd azi. Sunt îmbrăcate în ceață. Aci la poalele muntelui a trăit într'o colibă acum 10 ani Căpitanul, o vară întreagă. Despre muntele acesta se spun multe. Începând cu legendele lui Petru Rareş şi sfârşind cu legendele Căpitanului.

— Ce mai face moş Piticaru? întrebă Căpitanul.

— A murit acum doi ani moşneagul, răspunse Erhan.

— Da, da... iată aici era colibe mea şi aici izvorul... pe urmă Căpitanul mai vorbi câteva minute.

Când am trecut coasta Rarăului am luat-o pe deadreptul, pe pripor, prinzându-ne lanț unul de altul şi coborând pas cu pas.

Schitul Rarău a fost clădit de Petru Rareş, dincolo de Pietrele Doamnei, în partea jud. Câmpulung. Într'o noapte după răpirea Bucovinei, zice legenda, călugării au ridicat schitul şi l'au mutat pe cealaltă parte a muntelui. Pe locul acela se găseşte azi o capelă. Căpitanul şi bădia Moța ni-au scris numele tocmai sus pe cupolă, în amintirea zilelor petrecute aci acum zece ani.

Schitul Rarău a fost renovat de Regele Carol I. O poiană frumoasă încadrează biserica şi cele câteva case ale călugărilor. Seara am făcut o rugăciune pentru legionarii căzuți şi am mulțumit lui Dumnezeu că ne-a purtat pe drum bun. Căpitanul apoi ne-a vorbit în ograda schitului, numai câteva cuvinte. Bădia Moța ne-a arătat icoana veche a Arhanghelului şi o inscripție cu svastica. Am semnat cu toții în cartea schitului. Aci am găsit semnătura Căpitanului de la 9 ani, dela 24 şi pe urmă de mai multe ori, la toate ocaziile mari din viața sa: după întoarcerea din Franța, după înființarea Legiunei şi în sfârşit acum, după această grea cumpănă din viața sa.

— Ia uitați-vă aici, eram de 9 ani, zice Căpitanul, a fost prima excursie a mea la Rarău. Am fost cu tata şi cu prof. David şi uite domnule, acum mi-aduc aminte, uitându-se în palma mea, d. David mi-a spus: Dragă Corneliu, ai un mare viitor, dar să ştii că pe la 35 de ani vei avea o mare cumpănă. Dacă vei trece de ea, pe urmă să n'ai nici o grijă.

In noaptea aceia a nins pe tot muntele, deşi era pe la Duminica-Mare. Schitul e la 1.400 metri.

La începutul lui Iulie, Căpitanul reuşi să primească de la Prințul Nicolae, proprietarul domeniului Broşteni, două hectare de pământ şi lemnul necesar pentru a clădi lângă schitul Rarău, o casă de sănătate, legionară. Legionarii din Moldova şi Bucovina au fost înştiințați că se deschide o tabără de muncă la Rarău. S'a făcut totuşi foarte puțină publicitate. Căpitanul nu voia să facă decât şcoală. O şcoală nouă pentru românul de mâine. A chemat în tabără pe băeții cei mai încercați de la Iaşi. Au venit 17. Căpitanul, urmat numai de soția sa, de avocatul Ştefan Anastasescu — comu Fănică — şi de Nicoleta, au venit de la București.

Eu am făcut drumul pe jos de la Crasna până la Câmpulung singur, unde am mai găsit o echipă cu camaradul Filipov. In tabără Căpitanul ne-a primit simplu, întinzându-ne mâna. Băeții erau instalați într'un grajd lung dormind în podul grajdului. Fetele găzduiau într'o cameră dată de călugări. Şantierul era la 200 de paşi de grajd. Între grajd şi schit curge pârâul Rarău ce dă în valea Chirilului şi se revarsă în Bistrița la cinci km. de tabără. In pârâul acesta făceam duşuri naturale şi tot de aici luam apa pentru celelalte trebuințe.

Bucătăria o făcusem la început alătu.ea de cea a călugărilor. Nicoleta cu patru fete se îngrijea de masă. Căpitanul lăsase pe Sebastian Erhan la Câmpulung, să se ocupe de alimentarea taberei. Din satul Chirii şi din Crucea se cumpăra lapte, care de altfel îl găseam şi la schit. In grădina schitului, se găseau ceva legume. Mai greu era cu făina. Călugării nu erau aprovizio-

Prin corn, Căpitanul vestește începerea lucrului. E ora mesei.

nați pentru tabără ci, cum spuneau ei, numai pentru trupul lor cel plin de prihană. Herghelegiu a fost anunțat la Neamț şi cei din Dorna de asemenea. In tabără serviciul aprovizionării a fost lăsat în seama camaradului Păvăluță. Totuşi, ca la început, lucrurile mergeau foarte greu. In multe zile nu se mânca decât odată pe zi. Totuşi nimeni nu îndrăznea să-i spună Căpitanului. O parte, din cei mai slabi de fire, o şi ştersese din tabără. Pentrucă, pe lângă toate astea, lucrul începuse, la roată.

In ziua aceia băeții lucrau cu post negru. Nu mai era nici făină, nici bani pentru lapte şi nici nu puteam cere de pomană la călugări. Nicoleta totuşi a pus să fiarbă apa de mămăligă. Nu aveam făină. Nu aveau nici călugării.

Pe la orele 5 după masă Căpitanul trecu pe la bucătărie şi află toată povestea. Îi chemă pe Păvăluță şi-i certă.

— Cum să nu-mi spui tu mie o vorbă! Mai găseam şi eu câțiva bani. Asta-i treabă!?

Imediat au fost trimişi doi băeți la Câmpulung să cumpere făină. Dar ei nu se puteau întoarce decât peste o zi.

Căpitanul stătea trist şi se gândea singur în camera lui. Cineva bătu la uşă.

— Intră! Un gospodar bucovinean, ca de 40 de ani, păşi hotărât şi simplu. Țărăneşte.

— Trăiască Legiunea! Să trăiești Căpitane! Sunt legionarul Coca Simion din Fundu Moldovei.

— Bine, răspunde Căpitanul. Ai venit să lucrezi în tabără? Coca Simion nu răspunse, deodată, fiindcă nu pentru asta venise, dar apoi îndrăzni numaidecât.

— Nu Căpitane!

Nici un țăran nu venise până atunci în tabără căci ei nu înțelegeau încă rostul acestor munci şi le priveau mai degrabă cu curiozitate decât cu dragoste şi nici Coca părea că nu înțelege. Căpitanul căzu din nou pe gânduri.

— D-ta eşti legionar?

— Da, am fost arestat astă iarnă dar nu m'am dat. Căpitanul zâmbi la aceste vorbe şi atunci Bădița Simion îndrăzni să spuie mai departe:

— M'au întrebat: Ei bade Coca d-ta ce zici de călăii de gardişti, cari l-au împuşcat pe părinții patriei, pe Duca, îți place?

— Şi d-ta ce le-ai spus? întreabă Căpitanul.

— Eu, dă, nu ştiam ce să le spun şi i-am întrebat: D-lor, nu bănuiți D-voastră da eu nu ştiu cine sunteți şi ce plănuiți, dar pe Căpitanul nostru îl ştiu ce plănueşte şi deaceea

vă rog să-mi spuneți, el ce spune de treaba asta?

— El? Codreanu? El spune că bine-au făcut!

— Da!? Atunci și eu spun că bine-au făcut.

— Cum!? Călăule, fundul ocnii te mănâncă! Cum adică, dacă ți-ar da Codreanu poruncă să ne omori pe noi ai îndrăzni să asculți și să faci moarte de om?

— D-lor le-am spus — adause Coca — Căpitanul nu are ce'mpărți cu D-voastră, socot eu, dar vă spun dacă mi-ar spune el, v'aș tăia ca pe niște găini!

— Bine, zise zâmbind Căpitanul și se ridică de pe scaun.

— Și așa Căpitane. Astănoapte n'am putut dormi toată noaptea. Nu știu ce mă rodea la inimă. Ce să fie? mi-am zis eu.—Săracul Căpitanul și cu camarazii noștri, lucrează în tabără și n'or avea nici făină. Eu am un sac cu făină, hai să-l duc la Rarău m'am gândit. Și'ndată m'am liniștit din inimă. Asta-i am zis eu. Am luat sacul și l'am pus pe cal. Am mai luăt niște barabule și niște ceapă și-am pornit cu noapte'n cap. De asta am venit Căpitane!

Căpitanului i se umeziră ochii.

— Bine, camarade Coca, foarte bine! Hei, să știi că Dumnezeu te-a trimis. Că nu mai aveam o lingură de făină. Da! Iată, e un semn de la Dumnezeu! Am știut-o eu. Nu se putea să nu ne ajute Dumnezeu.

Căpitanul a dat ordin să înceteze lucrul și să facem o rugăciune. In seara ace'a am luat iar cina. Și Căpitanul ne-a spus toată povestea lui Simion Coca. Nicoleta și Simion Coca, au fost citați pe ordin de zi pe tabără. Și Căpitanul îi ertă pe toți ceilalți pentru greșelile lor.

Tabăra începu să se populeze. In curând avea să fim 60. Adunați din toată țara. Bădia Mironovici veni de la Iași, bădia Iasinschi de la Rădăuți. Lucrul se făcea în trei părți. In pădure la tăiat și hăinuit, sub comanda bădiei Mironovici. La fasonat lemnul, și pe șantier pentru pregătirea temeliei, sub comanda lui bădia Iasinschi. Aci era cel mai greu și aci stătea aproape toată ziua și Căpitanul.

Programul începea de cum se făcea ziuă. La sunetul goarnei toată lumea trebuia să fie gata în 10 minute pe câmpul de instrucție. Tabăra era dimineața ca un furnicar care se orânduia repede în front. Căpitanul era primit cu cântecul Ștefan Vodă. Ofițerul de zi dădea raportul unuia din șefii de șantiere, iar în lipsa acestuia șefului instrucției, Camaradul Butnaru și acesta raporta Căpitanului.

„Trăiască Legiunea, să trăești Căpitane!

Legionarii din tabăra Rarău, cu un efectiv de... sunt gata și așteaptă ordinele tale".

După asta Căpitanul dădea ordinele fluerând și indicând numai cu mâna. Il urmărea pe fiecare în progresul făcut. Cel mai important lucru, baza educației fizice, era poziția legionarului.

— Poziția legionarului este poziția de drepți, spunea Căpitanul. Pentrucă în atitudinea lui sufletească legionarul este drept, iar această atitudine se oglindește în poziția trupească. Deaceia el stă drept și'n fața adversarului și'n fața camaradului său și'n fața superiorului și a inferiorului, căci nu o face pentru altul, ci pentru a se oglindi în lumină adevărată pe el.

Sunt unii care poartă burta înainte. Burta săraca! Pentru burtă sunt toate. Ia uitați-vă la ăsta, parc'ar fi un liberal! Suge burta! Sunt alții cari stau cu picioarele crăcănate parc'ar fi de 80 de ani. Ia te uită! Ia te uită!

Ia uită-te la ăsta, parc'ar fi par, nu om. Nici așa. Nu trebue să fii țeapăn ci drept. Capul, natural dar veghind drept înainte, drept la dușman.

Privirea legionarului străbate zidurile. Dar ea rămâne limpede, senină.

In poziția asta, înfipt în pământ ca o stâncă, legionarul stă totuși, în orice clipă, gata de mars. Gata de luptă. Poziția lui e totdeauna ofensivă!

După terminarea educației fizice, care se făcea printr'un program de mișcări esențiale se făceau exerciții de trecere peste obstacole, pe care era obligată să le facă toată lumea. Terenul și împrejurimile taberei erau foarte potrivite pentru

aceste exerciții. Căpitanul pornea înainte peste stânci, făcând salturi de doi, trei metri, peste pâraie, prin mlaștini, prin smizi dese, peste garduri. Noi trebuia să-l urmăm. Nici un obstacol nu se putea ocoli, trebuia trecut.

— Legionarului nici o piedică nu-i poate sta în cale. El nu cunoaște decât o singură direcție: înainte! Așa ne învață Căpitanul și verifică imediat pe teren, dacă sămânța mântuirii a căzut în sufletele noastre pe pământ bun.

Munca în tabără era foarte grea. Ea începea de cele mai multe ori, de

Căpitanul însoțit de d. Papanace urcă pieptul Rarăului

dimineață la orele 6. Se întrerupea pentru câteva minute între orele 8 și 9 pentru a lua dejunul. Apoi se lucra până la amiază, cu mici pauze, în care băeții se răsuflau cu câte un cântec. La am'ază se făcea o pauză pentru masă, după care urma o oră de odihnă obligatorie. Și apoi lucrul continua până se întuneca. De multe ori se făceau și echipe de noapte. Ochiul Căpitanului era necontenit între noi, deaceia nu numai că nu mergea să tragi chiulul, dar lucrul în tabără era o necontenită întrecere. Seara cădeam istoviți. Totuși adesea Căpitanul începea ședințele de seară, la care ferit-a sfântul să lipsim careva, și pe care le așteptam ca ziua de Paști.

Nimeni nu îndrăznea să spue un cuvânt de revoltă, totuși cei slabi se retrăgeau numai decât din primele zile din tabără. Căpitanul tăcea și-și nota. Oamenii aceștia își păzesc prea mult trupul lor. Cum vor sta ei în fața morții dacă fug de-o încercare mai ușoară, aceea a muncii? Dar mai e ceva: cine fuge de muncă are un suflet rănit de păcatul mândriei. Munca e cea mai onorabilă luptă. Cine fuge de muncă nu înțelege ce înseamnă onoarea.

De aceia la o lună de tabără, Căpitanul a făcut primele gradări. Au fost gradați toți aceia cari pe lângă distincțiile ce le-au primit înainte, au dovedit acum tenacitate și putere de muncă.

In tabără domnea necontenit voia bună. Glumele Căpitanului aruncate printre hârlețe și cazmale, cântecele legionare, jocuri improvizate, trânta, alergările. Căpitanul dădea și premii, câte o ulcică de lapte, un măr, pentrucă alte bunătăți nu erau, de multe ori lipsind și acestea.

Nu știu de unde l-a adus Dumnezeu în tabără, pe un moșneag nebun, care cutreera Valea Bistriței cântând. A venit într'o seară chiuind cât îl ținea gura. Cu două pălării pe cap cea de deasupra plină de flori, și când văzu atâta lume la mânăstire se apucă să sară într'un picior strigând:

Hop în sus și hop în jos,
Joc de frică, bucuros...
Hop, hop, hop!...

Cum te cheamă, moșule, îl întrebă Căpitanul.

Ilie Pintilie
Cu flori în pălărie,
Hop, hop, hop!...

— Bravo, bravo, moș Ilie. Toată lumea se umplu de bucurie și Căpitanul, foarte satisfăcut, îi întinse mâna:

— Ei, moș Ilie, rămâi și dumnea-

ta în tabără, să ne ajuți la lucru, nu-i așa?

— Apăi dă eu am de mărs, da cine sunteți voi?

— Noi suntem legionarii și eu îs Căpitanul legionarilor, — ia dați-i mă lui Moș Ilie câte ceva.

Indată toată lumea se grăbi să-l ajute pe moșneag. Și se vede lucru că și moșneagului îi plăcea treaba asta, pentrucă începu să strige cât îl ținea gura, hărățit de fetele din tabără.

Vivaat Căpitaaanu!
Vivaat leghionaaariii! Vivaat!

A doua zi moș Ilie Pintilie eși la raport să pârască la Căpitan că „leghionarii nu țin respectul" unui om „bătrân". Că el nu mai poate sta în tabără că el în loc să fie „grijit" și „respectat" leghionarii îl cheamă la lucru.

— Se poate! zise zâmbind, Căpitanul. Ascultă, moș Ilie, ți-i dau în seamă să faci oameni din ei, că nici de mine nu prea ascultă. Te fac ajutor de Căpitan!

Moș Ilie Pintilie începu să râdă foarte mulțumit și după ce strigă de câteva ori vivat pentru Căpitan și ajutorul de Căpitan, se repezi la noi și strigă cu toată energia:

— Haptaac! Haptaac!

Căpitanul și noi ne prăpădeam de râs.

— Nu vrea să asculte, domnu Căpitan!

— Bine, da ce le spui, că nu pricepe nimeni?

— Haptaac! I-am explicat Căpitanului că vrea să spună „Habt'acht", adică „drepți" pe nemțește.

— Așa! Apăi spune-le „drepți", spune românește. Ia ascultați comanda, mă, la moș Ilie!

— Drepți, strigă moșneagul și noi luarăm cu toții poziția de drepți.

— Ei vezi, spuneai că nu te ascultă. Deaceea, când n'oi fi eu pe aici, să ascultați, mă, de ajutorul meu! Bun, moș Ilie.

— Bravoo! Vivaat dom'Căpitaaanu!

Și voia bună a ținut multe zile în tabără. Când într'o zi Moș Ilie se prezentă Căpitanului și-i ceru salariul lui de ajutor de Căpitan.

— Da, zise Căpitanul și întorcându-se către noi, ați auzit mă, ce șiret e ajutorul meu? Bine Moș Ilie, cam cât ți-ar trebui d-tale?

— Dă, socotiți și D-voastră! Eu, om bătrân!

— 500 de lei ajunge... deodată.

— Dă, deodată ajunge, dacă n'aveți mai mult.

— N'avem săracii, zise Căpitanul zâmbind, n'avem. Uite și eu n'am luat încă nici o leafă, îs săraci domnii știa. Dac'ar avea, ți-ar da și d-tale.

Moș Ilie se făcu nevăzut a doua zi. Ne-a părut rău tuturor. Dar când era mai greu, când se'ncovoiau sufletele sub povara greutăților, Moș Ilie eșia ca din senin, chiuind și aducând sacul cu bucurii în tabără.

Moș Ilie s'a dus și el acum doi ani, cu sacul lui, pe lumea cealaltă, tot atunci când se prăpădise sămânța bucuriilor din țara asta.

Pe la mijlocul verii au început să vie vizitatori. Foarte puțini veneau pentru tabără. Cei mai mulți veneau pentru a vizita schitul Rarău. Se opreau și pe la tabără, se uitau curioși de la distanță. Imi amintesc de niște cucoane de la București, care fiind în vilegiatură la Dorna, au făcut sub conducerea unei colege a mea o excursie la Rarău. Doamnele erau foarte îngrijate de soarta noastră a celor ce-am fost atrași pe drumul acesta „greșit" în loc să ne ținem de carte.

— Bine doamnă, dar am terminat școala, sunt profesor.

— Cu atât mai rău, în loc să vă țineți de educația copiilor vă țineți de prostii. Dacă-l voi vedea pe Codreanu i-o voi spune în față.

In sfârșit cu toate argumentele mele discuția se aprindea. Vedeam că nu o voi scoate cu bine la capăt. După ce le-am arătat mai mult în silă ce sforțări imense au depus băeții de aici, doamnele se mai liniștiseră, dar discuția începu pe altă temă.

— Cea mai mare greșeală pe care o face Codreanu e că îndepărtează tineretul dela ocupațiile lui firești.

— Ba dimpotrivă Doamnă, Căpitanul cere, fiecăruia să-și facă mai întâi datoria în slujbă sau în ocupația în care se găsește și numai în timpul liber să se ocupe de treburile legionare. Noi suntem aci în vacanță și nimeni nu ne poate opri să ne-o întrebuințăm cum vrem. La iarnă ne vom duce fiecare la treburile noastre.

In timpul ăsta trece Căpitanul și eu îl salut.

— Cine e domnul acesta, mă întreabă atunci doamnele dela București.

— E Căpitanul!

— Vai. am vrea să vorbim și noi cu el?

— Nu se poate, doamnă, căci acum merge la biserică.

Dar doamnele mele fără zăbavă îl acostară pe Căpitan.

— Căpitane, am vrea să dăm și noi un ajutor!

In timpul construcției

Nu mai înțelegeam nimic. Le-am prezentat Căpitanului.

— Bine, vă mulțumesc, Macrine condu doamnele.

— Putem să facem și noi cusături, lucruri de casă și să le aducem la anul viitor.

— Bine, zise Căpitanul zâmbind și intrând în biserică.

Și așa în fiecare zi frontul adversarilor se topea în fața Căpitanului. Dumineca venea tot mai multă lume la schit și jandarmii se arătară și ei într'o Duminecă. Pe urmă erau mereu nelipsiți.

Agenți de toate felurile veneau să iscodească.

Intr'o zi Căpitanul veni pe șantier cu părintele Cuculetu și comandă începerea lucrului.

— Cântăreții la mine! Ia ascultați aici, părintele a compus un cântec extraordinar.

După jumătate de oră s'a cântat pentru prima dată Cântecul Rarăului în tabără:

Urlă dușmanii în cărare
Și-și arată rânjind colții!
Noi pășim, pășim cu nepăsare
Și voioși, voioși în fața morții.

In fața șantierului era o cărare pe care se opreau toți gură cască și cei ce nu îndrăzneau să se apropie de noi. Cântecul parcă era făcut pentru ei.

Primele valuri ale dușmăniei începeau să rânjească colții. Replica noastră, legionară, a venit și ea din primul moment.

Seara ne adunam la o masă din curtea schitului unde se țineau ședințele. Iată câteva din subiectele discutate:

Ce drum va avea de străbătut un legionar în viața sa legionară?

Care e deosebirea între legionar și politician. La care Căpitanul a spus numai atât: Vedeți bradul ăsta verde și spinul ăsta uscat? Legionarul e ca bradul, și'n viață e frumos și după moarte e folositor. Politicianul e ca spinul și'n viață și după moarte nu aduce decât pagube și urâciune.

Despre trădare. Căpitanul a terminat astfel: Așa înțeleg să lupt eu. S'ar putea ca într'un moment dat să nu fiu înțeles. Sunt oameni cari n'au răbdare să stea pe o anumită linie, atâta cât cer eu, aceia e mai bine să plece din timp.

N'am înțeles ce voia să ne spuie decât peste două luni când am aflat și noi de trădarea ce se punea la cale.

Intr'o seară Căpitanul ne-a povestit toate peripețiile prin care a trecut însoțit de Victor Silaghi, în iarna lui 1934.

Altădată ne-a vorbit despre relațiile cu cuziștii și cu Goga.

Pe lângă ședințe se făceau tot seara și teme de luptă. Așa, într'o noapte am „cucerit" Rarăul. După aceia ne-am întors în tabără pe deadreptul, prin pădure.

Dar pe lângă toate acestea Căpitanul căuta momente mari, cari să rămâie întipărite pentru totdeauna în suflete. Voi vorbi numai de două.

Căpitanul transformase tabăra Rarău într'un sanctuar imens, în care fiecare colț își avea măreția lui. Spre miazănoapte își ridicau fruntea Pietrele Doamnei. Tot muntele acesta băeții au și 'nceput a-l numi Muntele Căpitanului. In spre apus masivul păduros, Căpitanul l'a botezat cota Ion Caranica, spre răsărit masivul înalt a fost botezat cota Nicolae Constantinescu, iar stânca de lângă el cota Doru Belimace. In fund la miazăzi se pierde în zări Pietrosul, Căpitanul l'a botezat cota Sterie Ciumetti.

Era într'o zi senină de August. Căpitanul a dispus ca în după amiaza aceia să se înceteze lucrul.

Ordinul era: toată lumea afară de cei bolnavi — să se prezinte în curtea schitului, desculți și cu capul gol. S'a prezentat și Căpitanul la fel.

Căpitanul porni în frunte în pas alergător iar noi după el. Am coborât în valea Chirilului, unde ni s'a spus că, vom urca pe cota Nicolae Constantinescu. Am pornit încet printre smizi și apoi urcând cu băgare de seamă panta prăpăstioasă, ne strângem grămadă în jurul Căpitanului care cerceta dacă suntem toți și apoi urcam din nou înșirați piezișpe coastă să nu cadă pietre peste cei din vale Căpitanul ne spunea cum a învățat singur alpinismul, ce regule trebue să știi, prin ce primejdii a trecut și câte altele.

— Cine spunea, că în țara noastră nu se poate face alpinism. Ia uitați-vă ce stânci!

Am ajuns pe munte și băeții s'au împrăștiat, o parte, prin pădure. Căpitanul s'a așezat jos în iarbă și o parte din noi am rămas pe lângă el. A început să ne povestească despre Nicadori. De mândria Mișcării Legionare, că a putut creia astfel de oameni.

— Este imposibil să nu biruim! Chiar dacă n'am mai face nimic, cu ceeace a făcut până azi, Mișcarea va intra în istorie. In sufletele noastre bătea dor de înfrățire cu cerul și pământul.

După o vreme cineva a întrebat: Cum va fi biruința legionară Căpitane? Căpitanul s'a uitat la noi s'a gândit o clipă, s'a limpezit la față, ochii i s'au luminat de ceva dumnezeesc și astfel ne-a spus:

— Voi încerca prin toate puterile noastre pământești să duc Mișcarea la biruință. Iar dacă voi vedea că puterile răului sunt prea mari, că sforțările noastre pământești sunt zădarnice, atunci eu și cu o echipă din cei mai buni legionari vom căuta să murim. Prilejul acesta ne este dat de dușmanii noștri, oricând. Eu voi alege însă, clipa cea mai potrivită...

Ochii noștri înotau în lacrimi, Căpitanul observându-ne continuă după câteva clipe:

— Să nu vă îngrijiți atunci de loc. Pentrucă din jertfa noastră va crește o altă Mișcare de zece ori mai puternică. Dacă nu îndată peste cinci, peste zece sau douăzeci de ani. Se vor găsi alți conducători. Este imposibil ca un neam capabil să aibă astfel de elemente să nu-și găsească în decurs de două zeci de ani un conducător adevărat.

Drepți! Strigă Căpitanul. Am sărit cu toții în picioare. Și pornind peste cota Doru Belimace am coborît. Soarele sta gata să apună. Mă gândeam la cuvintele Căpitanului și mi-am zis:

Da, totuși ce este sortit să fie veșnic poate să apună dar nu poate muri niciodată.

Decuseară ni s'a spus că pâlcuri de jandarmi au înconjurat tabăra și că s'ar putea ca în noaptea asta să dăm o luptă. Deci fiecare să se pregătească de moarte. S'a declarat starea de alarmă. Toate uneltele ce le aveam în tabără au fost puse într'un singur loc.

— Când va suna goarna, să fiți cu toții la unelte. Acum toată lumea doarme obligator. După miezul nopții, Căpitanul a trecut pe lângă noi prin pod. Toți dormeau buștean. La patru și jumătate sună goarna. Cred că'n trei minute toată lumea era orânduită cu uneltele'n mână în curtea schitului. Fulgerător am fost împărțiți în trei echipe, cari, pe trei drumuri diferite au pornit în pas alergător spre valea Chirilului. Nu știu cum s'a făcut că ne-am întâlnit cu toții în aceiaș clipă și'n acelaș loc în vale venind din trei părți.

— Inamicul e dincolo de Bistrița, spune Căpitanul. Pornim mai departe într'acolo.

O pâclă deasă străjuia valea. Când începu să se vadă de ziuă eram pe malul Bistriței.

— Cine vrea trece prin apă, cine nu poate înota va trece cu luntrea. Și Căpitanul intră în apă înfruntând valurile până la piept ale Bistriței. Foarte puțini s'au încumetat să pășească după el.

Dincolo de mal, am aflat despre ce e vorba:

— A fost bine, — acum vom urca pe Pietrosul.

— Unde-s crucile?

Au apărut 7 cruci, făcute din pari de brad uscat. Una din ele, înaltă de 4 metri și grea, pentru Sterie Ciumetti. Celelalte pentru ceilalți legionari căzuți în prigoana din 1933-34.

Ne-am înșirat de-a lungul drumușorului ce urcă pe coasta Pietrosului. Din vreme în vreme ne schimbam crucile. Când am ajuns la jumătatea coastei erau orele 9. Dedesubtul nostru nori de ceață se ridicau de pe valea Bistriței. Deasupra era senin și nu vedeam decât piscuri de munți crescând dintr'o mare furioasă. Pe la orele 10 am făcut un popas. Ne-am întins jos cu capul la vale și imediat ne-am simțit întremați. La orele 11 eram pe vârful Pietrosului.

Și acum văd imaginea Căpitanului ducând crucea lui Sterie Ciumetti. Obosit urca încet și cu greutate muntele ca un nou Christos pe o nouă Golgotă.

Sus am fixat crucile în stâncă, apoi s'a oficiat un serviciu divin după care am cântat Imnul Legionarilor căzuți și câteva cântece. Nu a vorbit nimeni. Aceasta a fost sărbătoarea celor căzuți pentru Legiune.

La plecare, Căpitanul privind departe, parcă'n alte vremi, a zis:

— Ei au ajuns să fie deplini. Noi numai visăm la deplinătate...

*

Tabăra Rarău a durat două luni. Cei ce-am trăit acolo ne despărțeam de Căpitan cu inima frântă. Legături mai mult decât sufletești se legaseră între noi.

Ne-am coborît din munți cu voința Căpitanului de a învinge cu orice preț.

Această voință de cremene nu se putea să nu învingă.

In genunchi, Căpitanul ia parte la sfințirea casei Rarău